

BK-1710.16.2018.HL

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

*p. Lenartowicz
kopie - MOPR + KS - czy wypisyz postrzebiec?
- por. odpisach*

BK

[Signature]
Szczecin,

18 WRZ. 2018

r.

Znak: S-2.431.1.42.2018.KC-Ś

Urząd Miejski w Koszalinie
Kancelaria Wplynęto
Anna Stempowska

26. 09. 2018
[Signature]
Ld.....podpis.....
Zal.....

Pan
Piotr Jedliński
Prezydent
Miasta Koszalin

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 20 – 21 sierpnia 2018 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Urzędzie Miejskim w Koszalinie przy ul. Rynek Staromiejski 6 – 7. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 58/1/2018 z 30 lipca 2018 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Karolina Czaja – Śmietana – inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem, Małgorzata Andraszkiwicz – inspektor wojewódzki i Joanna Płachta – inspektor wojewódzki.

Przedmiotem kontroli była realizacja przez Miasto Koszalin zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 21 sierpnia 2018 roku. Zagadnienia dotyczące sprawowania kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną, placówkami wsparcia dziennego, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi oraz opracowania i realizacji trzyletnich programów dotyczących wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej kontrolowano od 1 stycznia 2015 roku.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w kontrolowanej jednostce oraz wyjaśnień udzielonych przez pana Tomasza Czuczaka, Sekretarza Miasta Koszalin, panią Dorotę Pawłowską, dyrektora Wydziału Kultury i Spraw Społecznych w Urzędzie Miejskim w Koszalinie oraz wyznaczonych pracowników.

Akta kontroli str. 1-23

Działalność Miasta Koszalin w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez Miasto Koszalin następujących zadań z zakresu wspierania rodziny i budowania systemu pieczy zastępczej.

1) Opracowanie i realizacja 3-letnich programów dotyczących wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej.

W celu budowania systemu wspierania rodziny w Mieście Koszalin opracowano Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018, przyjęty Uchwałą Nr XXII/287/2016 Rady Miejskiej w Koszalinie z 23 czerwca 2016 roku. Program wchodził w życie z dniem podjęcia uchwały. Wcześniejszy program obowiązywał w latach 2013-2015. W okresie od 1 stycznia do 22 czerwca 2016 r. w Mieście Koszalin nie było programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej. Tym samym miasto nie realizowało art. 176 pkt 1 oraz art. 180 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Aktualnie obowiązujący program zawierał: diagnozę, cel główny i cele szczegółowe, które były odpowiedzią na zdiagnozowane problemy, a także realizatorów, adresatów, wskaźniki osiągnięcia celów, sposób jego finansowania i monitorowania.

W zakresie wspierania rodziny, w obecnym programie określono sposób identyfikowania rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a także sposoby ich wspierania. Określono również liczbę rodzin, które powinny zostać objęte wsparciem asystenta oraz liczbę asystentów, którzy powinni zostać zatrudnieni. Odniesiono się do istniejących placówek wsparcia dziennego, które zabezpieczają potrzeby gminy. Nie określono sposobu pozyskiwania rodzin wspierających ani monitorowania sytuacji rodzin, które zakończyły współpracę z asystentem.

W zakresie pieczy zastępczej, aktualnie obowiązujący program zawierał roczne limity rodzin zastępczych zawodowych. Opisano sytuację pieczy zastępczej w mieście, określono sposoby zapewniania pomocy i wsparcia osobom sprawującym pieczę zastępczą oraz współpracę ze środowiskiem lokalnym. Odniesiono się do istniejących placówek opiekuńczo – wychowawczych i współpracy z nimi. Określono sposoby organizowania wsparcia dla osób usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą. Program nie zawierał treści niezgodnych z ustawą.

W ramach realizacji programu udzielono czterystu pięćdziesięciu dwóch porad specjalistycznych oraz usług profilaktyczno – wspierających skierowanych do rodzin zastępczych. Dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą pozyskano cztery mieszkania z zasobów gminy. Zorganizowano trzy pikniki oraz rozpowszechniano ulotki i broszury promujące ideę rodzicielstwa zastępczego. Rodziny zagrożone kryzysem lub przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zostały objęte pomocą w postaci pracy socjalnej, asystentury, wsparcia finansowego i rzeczowego.

Akta kontroli str. 25 – 30, 33 – 41, 44 – 51

2) Wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i podmiotu organizującego pracę z rodziną.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Koszalin wykonuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie na podstawie Zarządzenia Nr 103/519/11 Prezydenta Miasta Koszalina z 5 września 2011 roku.

Realizacja zadań podmiotu organizującego pracę z rodziną odbywa się w oparciu o zapisy Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie, który został przyjęty Uchwałą Nr XXIV/315/2016 Rady Miejskiej w Koszalinie z 27 października 2016 roku, zmienionego

Uchwałą Nr XXVI/358/2016 z 22 grudnia 2016 roku i Uchwałą Nr XXIX/403/2017 z 23 marca 2017 roku Rady Miejskiej w Koszalinie.

Akta kontroli str. 31 – 33, 46

3) Prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz osób pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka.

Prezydent Miasta Koszalin 2 stycznia 2017 r. upoważnił dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie, zastępcę dyrektora ds. Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz zastępcę dyrektora ds. Świadczeń do prowadzenia rejestru osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz osób pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka.

W kontrolowanym okresie rejestr został przekazany do sądu 29 grudnia 2017 r. oraz 2 lipca 2018 roku. Zawierał wszystkie elementy określone w art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Akta kontroli str. 46 – 47

4) Zapewnianie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Dane statystyczne dotyczące pieczy zastępczej – na dzień kontroli:

rodzaj pieczy	liczba rodzin/placówek	liczba wychowanków	liczba miejsc
rodziny spokrewnione	80	100	x
rodziny niezawodowe	32	37	x
rodziny zawodowe	5	16	13
rodzinne domy dziecka	7	54	56
piecza rodzinna ogółem	124	207	69
placówki opiekuńczo - wychowawcze	4	45	46
piecza zastępcza ogółem	128	252	115

Miasto Koszalin na dzień kontroli dysponowało dwoma miejscami w rodzinnych domach dziecka oraz jednym w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

W kontrolowanym okresie dwie rodziny zastępcze spokrewnione zostały rozwiązane przez sąd z powodu niewłaściwego wypełniania swoich funkcji. Podczas wizyt w środowisku rodzinnym pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie stwierdzili rażące nieprawidłowości w wypełnianiu powierzonej rodzinom funkcji. Dzieci zostały umieszczone w innej rodzinie zastępczej. Podjęto prawidłowe działania w tym zakresie.

W okresie objętym kontrolą cztery rodzeństwa rozdzielono przed umieszczeniem w pieczy zastępczej, wszystkie na mocy postanowienia sądu. Po umieszczeniu w pieczy zastępczej rozdzielono pięć rodzeństw. W przypadku trzech rodzeństw dwuosobowych nastąpiło to w wyniku rozwiązania rodziny zastępczej dla jednego dziecka z rodzeństwa. W jednym przypadku rodzeństwa dwuosobowego, sąd zdecydował o tym, aby jedno z dzieci powróciło do rodziny biologicznej. W przypadku sześciuosobowego rodzeństwa, które przebywało wspólnie w pogotowiu rodzinnym, dzieci były systematycznie przenoszone do tej samej placówki opiekuńczo – wychowawczej. We wszystkich przypadkach rodzeństwa utrzymywały ze sobą kontakt. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W placówce opiekuńczo-wychowawczej w kontrolowanym okresie nie umieszczono dzieci poniżej 10 roku życia. Od 1 stycznia 2017 roku poza terenem miasta umieszczono sześcioro wychowanków w wyniku między innymi: zmiany miejsca zamieszkania rodziny zastępczej, umieszczenia dziecka w rodzinie spokrewnionej, interwencyjnego umieszczenia oraz konieczności zabezpieczenia dziecka po złożeniu przez rodzinę zastępczą wniosku o jej rozwiązanie. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Akta kontroli str. 52 – 66

Na terenie Miasta Koszalin w kontrolowanym okresie funkcjonowały cztery placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym: dwie prowadzone przez miasto oraz dwie prowadzone na zalecenie miasta. Wśród nich dwie funkcjonowały w formie rodzinnej, jedna w formie socjalizacyjnej i jedna w formie socjalizacyjnej, interwencyjnej i specjalistyczno – terapeutycznej.

Dyrektorzy placówek prowadzonych przez miasto posiadali kwalifikacje adekwatne do zajmowanego stanowiska. W aktach obu osób brakowało oświadczenia, o którym mowa w art. 97 ust. 1 pkt 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nieprawidłowość usunięto w trakcie kontroli, w związku z czym odstępuje się od wydawania zalecenia w tym zakresie.

Akta kontroli str. 67 – 71

5) Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W Mieście Koszalin podejmowano działania na rzecz dzieci i rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Od 2017 roku realizowany był „Projekt RODZINA”, w ramach którego zorganizowano następujące warsztaty: „Szkoła dla rodzica”, „Gospodarowanie budżetem domowym”, „Profilaktyka zdrowego trybu życia” oraz „Warsztaty kompetencji rodzicielskich dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą”. W kontrolowanym okresie w projekcie wzięło udział czterdzieści pięć osób z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz czterdzieści sześć rodzin zastępczych.

W ramach realizacji Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie organizował programy edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne zaadresowane do rodzin, które korzystały również ze wsparcia finansowego i rzeczowego ośrodka, natomiast dzieci i młodzież objęto dożywianiem w szkołach, wyposażono w podręczniki i pomoce dydaktyczne oraz dofinansowano wypoczynek zimowy i letni.

W zakresie specjalistycznego poradnictwa, w 2017 roku dwieście czterdzieści trzy, a w roku 2018 sto sześćdziesiąt dwie rodziny skorzystały z tej formy wsparcia. Terapią objęto w 2017 roku sto

sześćdziesiąt cztery rodziny, a w roku 2018 osiemdziesiąt pięć rodzin. Zorganizowano także grupy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży oraz grupy wsparcia dla rodzin.

Akta kontroli str. 25, 34 – 40

6) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

W Mieście Koszalin, Zarządzeniem Nr 53 z 22 lutego 2017 r. dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie wprowadzono procedurę dotyczącą objęcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparciem rodziny wspierającej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie umieścił na tablicy ogłoszeń informację skierowaną do osób, które mogłyby wesprzeć rodziny przeżywające trudności w opiece i wychowaniu. Na dzień kontroli nie było rodzin zainteresowanych taką działalnością.

Akta kontroli str. 30 – 31

7) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci.

Na terenie Miasta Koszalin w kontrolowanym okresie funkcjonowało siedem placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej. Łącznie zapewniały miejsca dla dwustu siedemdziesięciu pięciu dzieci. Wszystkie funkcjonowały na podstawie zezwoleń Prezydenta Miasta Koszalin oraz umów zawartych pomiędzy Miastem Koszalin, a podmiotami prowadzącymi placówki wsparcia dziennego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Akta kontroli str. 75 - 78

8) Podejmowanie działań na rzecz kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodzin z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Miasto Koszalin rozpowszechniało informacje na temat ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” między innymi poprzez udział przedstawicieli Miejskiego Ośrodka Pomocy rodzinie w Koszalinie w audycjach radiowych promujących tę działalność. Rozpowszechniano także ulotki oraz informacje dotyczące możliwości do uzyskania wsparcia w tym zakresie.

W kontrolowanym okresie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie objął wsparciem dwie rodziny w ramach realizacji ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Obie rodziny wycofały się ze współpracy z asystentem rodziny przed dniem kontroli. Sposób realizacji działań wobec tych rodzin został szczegółowo sprawdzony w trakcie kontroli w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Koszalinie.

Akta kontroli str. 24 – 25, 73

9) Sprawowanie kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną, placówkami wsparcia dziennego, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.

Kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną, placówkami wsparcia dziennego, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi oraz organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej sprawował Prezydent Miasta Koszalin. W okresie od 23 października do 14 listopada 2017 roku skontrolowano placówki wsparcia dziennego, do czego został upoważniony pracownik Urzędu Miejskiego w Koszalinie. W jednym przypadku wydano zalecenia dla podmiotu prowadzącego placówkę wsparcia dziennego.

W kontrolowanym okresie przeprowadzono również kontrole w dwóch placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta Koszalin. Kontroli dokonał pracownik Urzędu Miejskiego w Koszalinie z upoważnienia Prezydenta Miasta Koszalin. Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Do prowadzenia kontroli nad rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka został upoważniony dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie. W kontrolowanym okresie przeprowadzono sto czterdzieści dziewięć kontroli w rodzinach zastępczych i trzynaście kontroli w rodzinnych domach dziecka. W trzynastu przypadkach wydano zalecenia pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą nie przeprowadzono kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną ani nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Narusza to art. 28 a oraz art. 38b ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Akta kontroli str. 79 - 109

Przyczynami stwierdzonych uchybień były zaniedbania.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone uchybienia jest Prezydent Miasta Koszalin.

Stwierdzone uchybienia miały charakter formalny i nie wpłynęły na realizację zadań przez kontrolowaną jednostkę.

W celu podniesienia efektywności pracy Miasta Koszalin

zalecam:

- 1) zachować ciągłość w opracowywaniu i realizacji trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny i powiatowych programów rozwoju pieczy zastępczej, o których mowa w art. 176 pkt 1 i art. 180 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) prowadzić kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną oraz organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 28 a oraz 38 b ustawy.

Informuję, że jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania. W przypadku braku zastrzeżeń proszę

poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują:

- Prezydent Miasta Koszalin,
- Wydział Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Miasta Koszalin pod pozycją nr 16.

wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Marek Subocz
WICEWOJEWODA

Zespół inspektorów:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Społecznych

mgr Karolina Czaja-Smetana

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Społecznych

mgr Małgorzata Andraszkiwicz

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Społecznych

mgr Joanna Plachta

Dyrektor Wydziału Spraw Społecznych
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego:

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Spraw Społecznych

mgr inż. Justyna Borzym

5.09.18r.